

2.971 Kč 80 h nynější žalobou proti pojišťovně. Mohla se proto žalovaná důvodně domnívat při průměrné opatrnosti podle § 1297 obč. zák., že Revírní bratrská pokladna se hodlá domáhati zaplacení této pohledávky ve všech důsledcích v rámci nároků svého pojištěnce, a nemůže se proto žalovaná pojišťovna omlouvat, že vyplatila dne 6. října 1931 Josefu L. z nezáviněné nevědomosti celou pojistnou hodnotu. O preklusi nároku na pojistnou hodnotu tu nejde. Neboť, i kdyby byl správný názor dovolatelčin, že zaniklo zákonné přednostní právo Josefa L. a žalobkyně proto, že ani pojistník František K. ani poškozený L. nepodali žalobu na pojišťovnu v průpadné lhůtě §§ 194 a 200 pojišťovacích podmínek (§ 20 odstavec (2) zák. o pojišťovací smlouvě), bylo přece pravoplatným rozsudkem vrchního soudu v B. jako odvolacího soudu ve sporu Františka K. proti žalované, vedeném u krajského soudu civilního v B. zjištěno, že žalovaná pojišťovna jest povinna plniti veškeré přítomné i budoucí závazky vzešlé K. následkem povinného ručení vůči Josefu L. z úrazu utrpěného 6. července 1926, čímž pravoplatně byla rozřešena i otázka prekluse.

Čís. 14423.

K § 1438 obč. z. Solidární spoludlužník není oprávněn namítati k započtení vzájemnou pohledávku druhého spoludlužníka.

(Rozh. ze dne 5. června 1935, Rv I 2009/33.)

Proti žalobě na zaplacení 10.500 Kč namítl žalovaný Dr. Mojmir Ch. započtením svoji pohledávku 13.057 Kč; námitku započtení vzal za sporu zpět, ale vznesli ji znovu druzí dva spoludlužníci solidárně s Dr. Mojmir Ch-em žalovaní. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Započtením vzájemných pohledávek, pokud se navzájem vyrovnávají, nastává podle § 1438 druhá věta obč. zák. zánik závazků, který způsobuje o sobě vzájemné placení. Placení (§ 1412 obč. zák.) má za následek objektivní zánik pohledávky a není proto pochyby, že započtením vzájemné pohledávky jednoho ze solidárních spoludlužníků (§ 891 obč. zák.) zprošťují se závazku i ostatní solidární spoludlužníci. Ale o tu otázku nejde, poněvadž spoludlužník Dr. Mojmir Ch. vzal námitku započtení své vzájemné pohledávky zpět. A k tomu byl oprávněn, poněvadž započtení nebylo provedeno před sporem na základě úmluvy Dr. Ch. se žalujícím věřitelem, nýbrž stalo se jednostranným prohlášením Dr. Ch. za sporu. Námitka započtení jest námitkou hmotněprávní a vzdání se této námitky nebrání ani formální ani hmotné právo. Jde tedy jen o to, zda ostatní dva solidární spoludlužníci mohou i potom, když se Dr. Ch. vzdal námitky započtení své pohledávky, tuto k započtení namítati. Občanský zákon tuto otázku ve stati jednající o započtení (§§ 1438 až 1443) výslovně neřeší, avšak z § 1438 obč. zák.,

podle něhož jest mimo jiné předpokladem započtení vzájemnost věřitele a dlužníka, jest souditi, že solidární spoludlužník není oprávněn namítati k započtení vzájemnou pohledávku druhého spoludlužníka pro nedostatek vzájemnosti. (Tak i Ehrenzweig: System z r. 1928 II. sv., 1. díl, str. 101, bod II. 2. poslední věta, Krasnopolski: Obligationsrecht str. 14, Mayer: Lehrbuch des bürgerlichen Rechtes II. sv. 3 kniha str. 39, a Klang str. 299). Není proto třeba se zabývati otázkou, zda jest započtení přípustné podle konk. ř. č. 337/14 ř. z., poněvadž ten upravuje v §§ 19 a 20 v konkursu nepřipustnost započtení již podle občanského zákona platného a předpokládá tudíž přípustnost započtení podle občanského zákona.

Čís. 14424.

»Vrchností« uvedenou v § 145 obč. zák. není opatrovnický soud.

(Rozh. ze dne 5. června 1935, R II 276/35.)

Navrhovatel navrhl u soudu první stolice, aby mu soud přispěl podle § 145 obč. zák. k návratu jeho 16leté dcery Gréty F. do jeho domácnosti. P r v ý s o u d návrhu nevyhověl. R e k u r s n í s o u d návrh odmítl. D ů v o d y: Ustanovení § 145 obč. zák. dává otci resp. rodičům, také nárok na pomoc úřadů proti dětem uprchlým, jakož i právo vyhledati děti nezvěstné a soudně požadovati zpět děti od osob třetích zadržené. Toto se však může státi pouze sporem (rozhodnutí čís. 3696 sb. n. s.). O to zde nejde. Podle konaného šetření nezadržuje dítě nezl. Gretu F. někdo třetí, nýbrž ona sama uprchla z domova a žije samostatně, a navrhovatel se také nedožaduje jejího vydání od osoby třetí. V takových případech jest na otci, by žádal o pomoc bezpečnostní úřad (viz Pisko-Ger. Halle 1867 č. 85).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Podle § 145 obč. zák. jsou rodiče oprávněni prchnuvší děti s vrchnostenskou pomocí zpět přivést. Dovolací rekurent, opíraje svůj návrh o toto zákonné ustanovení a obraceje se na soud, měl zřejmě na mysli, že vrchností, s jejíž pomocí jsou rodiče oprávněni děti prchnuvší zpět přivést, jest míněn okresní soud jako soud opatrovnický. Ale pro tento názor dovolacího rekurenta není v doslovu zákona a v jeho intenci podkladu (Klang k § 145 obč. zák., Ehrenzweig str. 221, Anders str. 184). Poněvadž návrh stěžovatelův k ničemu jinému nesměřoval, nepochybil rekursní soud, když návrh zamítl.

Čís. 14425.

Postižní nárok úrazové pojišťovny podle § 47 úraz. zák. není opodstatněn proti majiteli silostroje, nejde-li o vlastní jeho zavinění na úraze, nýbrž jde jen o zavinění osob, za něž ručí podle § 8 autom. zák.

(Rozh. ze dne 5. června 1935, Rv II 616/33.)